

Що таке булінг (цькування)?

Образливі **слова та дії**.

Насмішки та осуд
за особисті якості,
погляди, симпатії.

Нанесення **шкоди**
особистим **речам**.

Поширення неправдивої
або **приватної інформації**
про людину.

Об'єднання та
дружба проти іншого.

Нав'язливий прояв
симпатії, **переслідування**
та обійми без згоди.

Тілесний контакт,
що **принижує** та робить
іншій людині **боляче**.

Шантаж і **залякування**.

Насмішки над помилками,
хворобою чи особливостями
розвитку дитини.

Текст: психолог Антоніна Оксанич.
Малюнок: Freerik.
Інфографіка: Наталя Біда.

#НеБийДитину

nebyjdytynu happydity.org

Булінг – агресивна поведінка дітей шкільного віку, яка призводить до цькування іншої дитини з метою приниження, залякування та демонстрації сили.

ПСИХОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ:

- 🙄 У дитини мало або взагалі немає друзів.
- 🙄 Боїться ходити до школи/брати участь у заходах з однолітками.
- 🙄 Ходить до школи довгим «нелогічним» шляхом.
- 🙄 Втрачає інтерес до навчання/починає погано вчитися.
- 🙄 Приходить додому сумна, зі сльозами.
- 🙄 Постійно відмовляється йти до школи, посиляючись на погане самопочуття.
- 🙄 Погано спить.
- 🙄 Втрачає апетит, стає тривожною, має низьку самооцінку.
- 🙄 Просить додаткові гроші на кишенькові витрати (щоб відкупитися від агресора).

ФІЗИЧНІ ОЗНАКИ БУЛІНГУ:

🙄 Поламани іграшки.	🙄 Зламани окуляри.
🙄 Образи в соціальних мережах.	🙄 Відео знущання над жертвою.
🙄 Розірвані зошити та підручники.	🙄 Шкільна форма у крейді.
🙄 Жувальна гумка у волоссі.	🙄 Фізичні знущання: синці, вирване волосся.
🙄 Брудний /наповнений сміттям рюкзак.	🙄 Одяг, зіпсований фарбою/іншою рідиною.

Поради батькам

Як розпізнати, що дитина страждає від булінгу у школі?

- 1** Дитина завжди виглядає сумною, депресивною, постійно має поганий настрій
- 2** Шкільні оцінки дитини почали знижуватись
- 3** Школа та шкільне життя не приносять дитині задоволення, як раніше
- 4** Дитина часто пропускає школу, просить «залишитися вдома»
- 5** Дитина шукає та обирає альтернативні маршрути до школи, навіть якщо вони не є зручними
- 6** Дитина повертається додому з незрозумілими гулями, синьцями, порізами
- 7** Дитина проводить багато часу наодинці (як вдома, так і в школі)
- 8** У дитини занижена самооцінка, погане самопочуття, головний біль, нудота
- 9** У дитини виникли проблеми зі сном, засинанням, часто сняться кошмари
- 10** У дитини часта зміна апетиту або навпаки постійне бажання їсти

Якщо ви дізнались, що дитину цькують, зверніться за консультацією на Національну дитячу «гарячу» лінію

0 800 500 225 (зі стаціонарних)

116 111 (з мобільних)

Brot
für die Welt

ЯКЩО ВАША ДИТИНА АГРЕСОР

- Відверто поговоріть з дитиною про те, що відбувається, з'ясуйте мотивацію її поведінки;
- Уважно вислухайте дитину, з повагою поставтеся до її слів;
- Поясніть дитині, що її дії можуть бути визнані насильством, за вчинення якого наступає відповідальність*.
- Чітко і наполегливо попросіть дитину припинити таку поведінку, але не погрожуйте обмеженнями і покараннями. Повідомте їй, що будете спостерігати за її поведінкою;
- Зверніться до шкільного психолога і проконсультуйтеся щодо поведінки своєї дитини під час занять – агресивна поведінка і прояви насильства можуть бути ознакою серйозних емоційних проблем.

Пам'ятайте, дитина-агресор не зміниться відразу! Це тривалий процес, який потребує витримки і терпіння!

**Доки дитині не виповнилось 18 років, відповідальність за її вчинки несуть батьки. Пам'ятайте, якщо ваша дитина порушує права іншої дитини, вчиняючи над нею насильство (булінг), батьки можуть бути притягнуті до адміністративної, кримінальної або цивільної відповідальності.*

**Знаю!
Дію!
Захищаю!**

МАЄШ ПИТАННЯ?

Проект Мініюсту "Я МАЮ ПРАВО!" навчає громадян користуватися своїми правами та захищати їх у разі порушення

0 800 213 103

Єдиний контакт-центр системи безоплатної правової допомоги*

Звернутися за консультацією можуть як діти, так і їх батьки, учителі

pravo.minjust.gov.ua

**цілодобово та безкоштовно в межах України*

ЗУПИНИМО БУЛІНГ РАЗОМ!

**ЗАХИЩАЙ СВОЇ ПРАВА
РАЗОМ З МІН'ЮСТОМ!**

ЩО ТАКЕ БУЛІНГ?

Булінг (bullying, від англ. bully – хуліган, забіяка) – це агресивна і вкрай неприємна свідомо поведінка однієї дитини або групи дітей стосовно іншої дитини, що супроводжується регулярним фізичним і психологічним тиском.

Види булінгу:

- **фізичний**: штовхання, підніжки, зачіпання, бійки, стусани, ляпаси, «сканування» тіла, нанесення тілесних ушкоджень;
- **економічний**: крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей;
- **психологічний**: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, міміка обличчя, поширення образливих чуток, ізоляція, ігнорування, погрози, жарти, маніпуляції, шантаж;
- **сексуальний**: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у передягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти;
- **кібербулінг**: приниження за допомогою мобільних телефонів, інтернету, інших електронних пристроїв.

67% дітей стикалися з булінгом в школах в тих чи інших проявах*

*За даними дослідження UNICEF Ukraine
www.stopbullying.com.ua/adults/statistics

ЯКЩО ВАША ДИТИНА СТАЛА ЖЕРТВОЮ БУЛІНГУ

- Зберігайте спокій, будьте терплячими, не потрібно тиснути на дитину;
 - Поговоріть з дитиною, дайте їй зрозуміти, що ви не звинувачуєте її в ситуації, що склалася, готові її вислухати і допомогти;
 - Запитайте, яка саме допомога може знадобитися дитині, запропонуйте свій варіант вирішення ситуації;
 - Поясніть дитині, до кого вона може звернутися за допомогою у разі цькування (психолог, вчителі, керівництво школи, старші учні, батьки інших дітей, охорона);
 - Повідомте керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася, і вимагайте належного її урегулювання;
 - Підтримайте дитину в налагодженні стосунків з однолітками та підготуйте її до того, що вирішення проблеми булінгу може зайняти деякий час.
- У разі, якщо вирішити ситуацію з булінгом на рівні школи не вдається – повідомте поліцію! Захистіть свою дитину від цькування!**

ЯКЩО ВИ СТАЛИ СВІДКОМ БУЛІНГУ

- Втрутитися і припинити цькування – булінг не слід ігнорувати;
- Зайняти нейтральну позицію в суперечці
- Обидві сторони конфлікту потребують допомоги, запропонувати дітям самостійно вирішити конфлікт;
- Пояснити, які саме дії Ви вважаєте булінгом і чому їх варто припинити;
- Уникати в спілкуванні слів «жертва» та «агресор», аби запобігти тавруванню і розподілу ролей;
- Повідомити керівництво навчального закладу про ситуацію, що склалася і вимагати вжити заходів щодо припинення цькування.

Пам'ятайте, що ситуації з фізичним насильством потребують негайного втручання!

Яка відповідальність передбачена за булінг?

У залежності від частоти/складу/способу вчинення правопорушення:

- за вчинення булінгу вперше – **штраф** від 340 до 850 гривень;
- за повторне вчинення протягом року після накладення адміністративного стягнення, вчинення відносно неповнолітнього, вчинення з особливою жорстокістю – **штраф** від 1700 до 3400 гривень.

У залежності від суб'єкта:

- за вчинення малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років – **штраф** від 340 до 850 гривень накладається на їхніх батьків або осіб, які їх замінюють;
- за приховування випадків булінгу педагогічним, науково-педагогічним, науковим працівником, керівником/засновником закладу освіти – **штраф** від 850 до 1700 гривень.

Які права мають батьки здобувачів освіти?

- подавати заяву керівництву закладу освіти або його засновнику про випадки булінгу по відношенню до дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу;
- брати участь у розробці плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу в закладі освіти та отримувати інформацію про стан його реалізації.